

**A „Kormányablak ügyintézők képzése”
ÁROP-2.2.20. számú kiemelt projekt**

Rehabilitációs igazgatási ismeretek

diasor

**Szerző:
Kovács Ibolya**

A rehabilitációs szakigazgatási ágazat feladata

A szociális ágazathoz tartozó szakterület

Feladata:

- A megváltozott munkaképességű személyek ügyeinek intézése, az ellátás iránti kérelem elbírálása
- Az egészségi állapot és a foglalkoztathatóság vizsgálata - személyes megjelenés alapján - komplex minősítés keretében
- A foglalkoztathatóság segítése, munkába helyezés

A fővárosi, megyei Kormányhivatalokon belül működnek a rehabilitációs szakigazgatási szervek (a Fővárosi szakigazgatási szerv illetékessége Főváros és Pest megyére kiterjed)

Ki a megváltozott munkaképességű személy?

A megváltozott munkaképességű személy lehet:

- **fogyatékkal élő (látás, hallás, mozgásszervi sérültség, értelmi fogyatékos, autizmus – kommunikációs nehézség)**
- **egészségkárosodott (pl. cukorbetegség, szív - érrendszeri károsodás, pszichiátriai betegség).**

Az egészségkárosodás egy olyan állapot, amely

- **betegség, vagy sérülés után, illetve veleszületett rendellenesség következtében alakult ki, és**
- **tartósan, vagy véglegesen az egyén fizikai, mentális, szociális jóllétének kedvezőtlen változásait eredményezi.**

Mely ügykörökben jár el a rehabilitációs szakigazgatási szerv?

Az ügy jellege a megváltozott munkaképesség, az egészségkárosodás, a fogyatékoság

Az ügy tárgya az ellátás igénylése, az orvosi, foglalkozási, szociális szempontú vizsgálat (komplex minősítés), a rehabilitációs célú foglalkoztatás.

Három típusú tevékenységet végez:

- **szakértői véleményt ad ki, ellátást, vagy jogosultságot állapít meg,**
- **más hatóság megkeresésére szakhatósági állásfoglalást ad ki,**
- **megkeresésre szakértői véleményt készít.**

Rehabilitációs hatóság:

Az első fokú közigazgatási hatósági eljárásban a megyei/fővárosi rehabilitációs szakigazgatási szerv (RSZSZ)

A másodfokú közigazgatási hatósági eljárásban a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH).

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai

Ellátásra jogosult:

a) akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és

b) aki a kérelem benyújtását megelőző

- **5 éven belül legalább 1095 napon át (3 év), vagy**
- **10 éven belül legalább 2555 napon át (7 év), vagy**
- **15 éven belül legalább 3655 napon át (10 év)**

biztosított volt,

c) keresőtevékenységet nem végez és

d) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Tehát 2 feltétel egyidejű teljesülése (az egészségi állapot és a szükséges biztosítási idő megléte az alapja az ellátás megállapításának, e mellett más rendszeres jövedelme nem lehet a kérelmezőnek)

Rehabilitációs, rokkantsági ellátás

A rehabilitációs javaslattól függ, hogy a kérelmező

- **rehabilitációs ellátásra jogosult: egészségi állapota 51-60 % között van és foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, vagy**
- **rokkantsági ellátásra lesz jogosult. ha rehabilitációja nem javasolt (bár egészségi állapota 51-60 % között van, de egyéb körülményei miatt nem rehabilitálható), vagy egészségi állapota 31-50 % között van, vagy 1-30 % közötti**

+ a többi feltétel megléte esetén előzőekben a)-d) pontok).

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy köteles együttműködni a rehabilitációs szakigazgatási szervvel

Rehabilitációs kártya - Hatósági bizonyítvány

Rehabilitációs kártyára jogosult az a megváltozott munkaképességű személy, akinek a komplex minősítés alapján

- **foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (B1 kategória), vagy**
- **tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (C1 kategória), illetve**
- **aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült vagy rehabilitációs járadékban részesült.**

Hatósági bizonyítványt kérhet az a személy, aki egészségkárosodott, de ellátást nem igényel.

A fenti dokumentummal rendelkező munkavállaló után a munkáltató kedvezményt vehet igénybe.

Szakhatósági állásfoglalások

Az az eljáró hatóság kéri a szakigazgatási szervet orvos szakmai kérdésekben nyilatkozni, aki a döntése meghozatalában kötelezően figyelembe kell, hogy vegye a szakhatósági állásfoglalásban leírtakat:

- **Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság:** a hozzátartozói nyugellátások, baleseti járadék, rokkantsági járadék ügyben
- **Magyar Államkincstár:** fogyatékosági támogatás, magasabb összegű családi pótlék megállapításához,
- **Települési önkormányzat jegyzője** az aktív korúak ellátásának megállapításához az egészségkárosodás mértéke miatt keresi meg a rehabilitációs szakigazgatási szervet.

Szakértői vélemények

Több szerv, személy keresheti meg a szakigazgatási szervet (jogszabály alapján) orvos-szakmai kérdésekben.

A szakvéleményben foglaltakat a megkereső hatóságnak figyelembe kell venni, de annak nincs kötelező ereje.

Szakértői véleményt kell készíteni

- keresőképtelenség, vagy keresőképesség elbírálásához (biztosított, munkáltató megkeresésére),**
- a táppénzes időszak alatt megállapítható egészségkárosodásról,**
- a baleseti táppénz meghosszabbítása esetén,**
- a közúti járművezetők egészségi alkalmasságáról,**
- közlekedőképesség minősítéséről (pl. parkolási igazolvány, gépjármű adókedvezmény, személygépkocsi szerzési támogatás).**

Fővárosi Rehabilitációs Szakigazgatási Szerv kizárólagos hatásköre

Országosan, valamennyi kormányablaknak a Fővárosi RSZSZ-nek kell megküldeni a kérelmet:

- **ha az érintett személy nem rendelkezik Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel,**
- **a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses, valamint a fegyveres rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi alkalmasságának felülvizsgálata során az egészségkárosodás mértékének meghatározásában,**
- **a felsőoktatásban részt vevő hallgatók diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia fogyatékoságának (írás, olvasás, számolás zavara) megállapításában,**
- **külföldön élő, tartózkodó kérelmező esetén a megváltozott munkaképességű személyek ellátásával kapcsolatos hatósági ügyekben.**

Kormányablak hatáskörét érintő ügytípusok

A kormányablakban továbbítás céljából előterjeszhető beadvány:

- megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelem
- megváltozott munkaképességű személyek ellátása folyósításához kapcsolódó bejelentés

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásával kapcsolatban lehet még az ügyfél bejelentését továbbítani az alábbiakban:

- nyilatkozat rehabilitációs kártya igényléséről
- hatósági bizonyítvány iránti kérelem
- szakértői vélemény kiadására irányuló kérelem (csak ha a jogszabály alapján saját jogon kérheti, pl. táppénz felülvizsgálat)

A kormányablak tájékoztatást nyújthat: az ellátások igényléséről, az ügyviteli folyamatról.

Élethelyzetek (1)

Az ügyfél egészségében károsodott, fogyatékkal él, beteg, az együttműködő képessége nehezített, az államigazgatási kifejezések számára nem érthetők, rendkívül nagy türelmet, empátiát igényelnek.

Az ügyfél és a hatóság kapcsolata – fogyatékkal élő ügyfelek jellemzői: látás-, hallás-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, a kommunikációjában, az ügyintézésben korlátozott.

Módszer: az ügyintézésben használt kifejezések magyarázata, egyszerű mondatok alkalmazása, a megértés segítése, visszakérdezés, szemtől szemben helyzet, lassúbb, tagoltabb közlés, segítség az iratok kitöltésében.

Élethelyzetek (2)

A beadott dokumentációk áttekintése – az ügyfél tájékoztatása

Módszer:

- hívja fel az ügyintéző a figyelmet, ha valamelyik nyomtatvány hiányzik, vagy helyben segítsen kitölteni,
- a tájékoztassa, hogy mit kell még csatolni, adjon ehhez nyomtatványt,
- az „Orvosi beutaló” különleges adatként kezelendő
- adjon segítséget a jogorvoslathoz, a fellebbezéshez,
- az ellátás iránti kérelem elutasítása esetén nyújtson információt arról, hogy kihez forduljon, vagy milyen más ellátásra jogosult.

Összegzés

- A rehabilitációs hatóság tevékenysége a megváltozott munkaképességű személyeket érinti**
- megállapítja a rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátást
  - orvosi vizsgálatra, komplex minősítésre beidézi azokat, akik a megváltozott munkaképesség megállapítását kérik, vagy valamilyen ellátáshoz az szükséges
  - együttműködik a rehabilitációs ellátásban részesülőkkel és foglalkoztathatóságukat, elhelyezkedésüket segíti
  - megkereső hatóságok részére szakértői véleményt, vagy szakhatósági állásfoglalást ad ki az érintett személy egészségi állapotáról.